

VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS KAUNO APSKRITYJE

Raseinių rajono savivaldybės tarybai

Kopija

Raseinių rajono savivaldybės merui p. Algimantui Mieliniui

TEIKIMAS

DĖL RASEINIŲ RAJONO SVAIVALDYBĖS 2012 M. SAUSIO 13 D. SPRENDIMO NR. (1.1)TS-27 „DĖL RASEINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIETINĖS RINKLIAVOS UŽ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMĄ IR TVARKYMĄ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ IR 2013 M. SAUSIO 17 D. SPRENDIMO NR. (1.1)TS-8 „DĖL VIETINĖS RINKLIAVOS DYDŽIŲ UŽ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMĄ IŠ ATLIEKŲ TURĖTOJŲ IR ATLIEKŲ TVARKYMĄ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2014 m. rugsėjo 5 d. Nr. 7-20

Kaunas

Raseinių rajono savivaldybės taryba 2012 m. sausio 30 d. sprendimo Nr. (1.1)TS-27 „Dėl Raseinių rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatų patvirtinimo“ 1 punktu patvirtino Raseinių rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatus (toliau – Nuostatai). Nuostatų 21 punktu nustatė, kad vietinė rinkliava atliekų turėtojui nustatoma litais už vienerius kalendorinius metus atsižvelgiant į 1 (vienos) tonos komunalinių atliekų tvarkymo išlaidas. Tų pačių Nuostatų 23 punkte nurodyta, kad vietinės rinkliavos dydis komunalinių atliekų turėtojams nustatomas pagal komunalinių atliekų kiekius nustačius vienetus ir jiems tvirtinamus susidarančių komunalinių atliekų kiekius (pateiktus Nuostatų lentelėje). Pavyzdžiui nustatyta, kad 1 gyventojui susidarančių komunalinių atliekų kiekis per metus yra 250 kg, o kitų juridinių asmenų grupėms pagal pobūdį atitinkamai išskaičiuotas rodiklis (darbuotojų skaičius, 1 kv. m. plotas ar vietų skaičius ir t. t.), pagal kurį skaičiuojamas susidarančių komunalinių atliekų kiekis per metus, nustatant 1 vienetai atitinkamą kiekį kilogramų.

Raseinių rajono savivaldybės taryba 2013 m. sausio 17 d. sprendimu Nr. (1.1)TS-8 „Dėl vietinės rinkliavos dydžių už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą patvirtinimo“ 1 punktu patvirtino vietinės rinkliavos už 1 tonos komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį juridiniams asmenims – 219,12 Lt per kalendorinius metus, o 2 punktu – vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį gyventojams – 55,00 Lt per kalendorinius metus.

Atliekų tvarkymo valstybinį reglamentavimą, pagrindinius atliekų tvarkymo sistemų organizavimo ir planavimo principus, reikalavimus atliekų turėtojams ir atliekų tvarkytojams,

atliekų tvarkymo ekonomines ir finansines priemones nustato Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas (toliau – Atliekų tvarkymo įstatymas).

Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnyje reglamentuota:

„1. **Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodara nustatoma vadovaujantis solidarumo, proporcingumo, nediskriminavimo, sąnaudų susigrąžinimo principais ir principu „teršėjas moka“.**

2. **Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kaina turi būti pagrįsta būtinosiomis su komunalinių atliekų tvarkymu susijusiomis sąnaudomis. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kaina turi užtikrinti ilgalaikį komunalinėms atliekoms tvarkyti skirtos infrastruktūros eksploatavimą, jos atnaujinimą ir sudaryti komunalinių atliekų turėtojams priimtinas sąlygas dalyvauti komunalinių atliekų tvarkyme, taip pat mažinti aplinkos taršą.**

3. **Nustatant rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį, turi būti atsižvelgiama į Vyriausybės patvirtintą metodiką.**

4. **Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainą ir įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį nustato savivaldybė, vadovaudamasi šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytais principais.“**

Lietuvos Respublikos Seimas 2012 m. balandžio 19 d. priėmė Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 2, 4, 25, 27, 28, 30, 31, 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir Įstatymo papildymo 30¹, 30² straipsniais įstatymą Nr. XI-1981 (toliau – Pakeitimo įstatymas). Pakeitimo įstatymo 11 straipsnio 1 ir 2 dalyse *inter alia* nustatyta, kad Pakeitimo įstatymo 8 straipsnis, kuriuo nustatyta komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodara, įsigalioja 2013 m. liepos 1 d., o savivaldybių institucijos iki 2013 m. birželio 30 d. turi priimti šio Įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Vadovaudamasi Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 3 dalies nuostatomis Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2013 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. 711 „Dėl rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodikos patvirtinimo“ 1 punktu patvirtino Rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodiką (toliau – Metodika), kuri **įsigaliojo 2013 m. rugpjūčio 4 d.**

Metodikos 2 punkte nustatyta, jog „į Metodiką atsižvelgia savivaldybės, nustatydamos rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – rinkliava) dydį Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo <...> nustatyta tvarka.“

Įvertinus Raseinių rajono savivaldybės tarybos patvirtintų sprendimų turinį darytina išvada, jog mišrių komunalinių (buitinių) atliekų tvarkymo kainodara **neatitinka šiuo metu galiojančio atliekų tvarkymą reguliuojančio teisinio reglamentavimo, t. y. Metodikos 22-29 punktų ir jų papunkčių**, kuriuose nustatyta:

„22. Taikoma dvinarė rinkliava, susidedanti iš pastoviosios ir kintamosios dedamųjų.

23. Pastovioji rinkliavos dedamoji nustatoma tokia, kad padengtų pastoviąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas.

24. Pastoviąją rinkliavos dalį moka visi nekilnojamojo turto objektų savininkai arba įgalioti asmenys.

25. **Pastovioji rinkliavos dedamoji nustatoma pagal šias kintamąsias pasirinktinai:**

25.1. nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas;

25.2. nekilnojamojo turto paskirtis ir objektų skaičius;

25.3. gyventojų / darbuotojų skaičius;

25.4. konteinerių skaičius ir tūris (dydis).

26. Kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma tokia, kad padengtų kintamąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas.

27. Kintamąją rinkliavos dalį moka nekilnojamojo turto objektų savininkai arba įgalioti asmenys, kuriems teikiama komunalinių atliekų paėmimo ir tvarkymo paslauga. Komunalinių atliekų paėmimo paslauga suprantama kaip faktinis mišrių komunalinių atliekų paėmimas, kai konteineris pastatytas ne didesniu kaip 300 metrų atstumu nuo savininkui priklausančio nekilnojamojo turto objekto.

28. Kintamosios rinkliavos dedamosios nemoka nekilnojamojo turto objektų savininkai arba įgalioti asmenys, deklaruoję, kad tam tikru laikotarpiu (ne trumpesnis kaip vienas metų ketvirtis ir ne ilgesnis kaip vieni metai) nebus naudojamasi nekilnojamojo turto objektu ir iš šio objekto tuo laikotarpiu komunalinės atliekos nebus imamos.

29. **Kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma pagal šias kintamąsias pasirinktinai:**

29.1. naudojamų mišrių komunalinių atliekų konteinerių skaičius ir tūris (dydis);

29.2. naudojamų mišrių komunalinių atliekų konteinerių skaičius, tūris (dydis) ir ištuštinimo dažnumas;

29.3. atiduodamų mišrių komunalinių atliekų svoris. “

Pažymėtina, kad Raseinių rajono savivaldybės taryba savo veikloje turi vadovautis pagrindiniais principais, kuriais grindžiama vietos savivalda, taip pat ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintu savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principu. Pastarasis principas reiškia, kad savivaldybės veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas. Savivaldybės administravimo subjektai privalo užtikrinti, kad pasikeitus teisiniam reguliavimui jų priimami teisės aktai būtų suderinti su aktualios redakcijos teisės aktais, o jiems nustatytos pareigos būtų nedelsiant įgyvendintos.

Akcentuotina ir tai, kad atidėliojant Metodikos nuostatų įgyvendinimą kyla rizika neįvykdyti Europos Sąjungos nustatytų komunalinių atliekų tvarkymo užduočių, dėl ko Lietuvai gali tekti mokėti baudas.

Kaip jau minėta, Metodika įsigaliojo 2013 m. rugpjūčio 4 d., atsižvelgiant į tai konstatuotina, kad Raseinių rajono savivaldybės institucijos turėjo pakankamai laiko įgyvendinti įsigaliojusias aukštesnės galios teisės aktų nuostatas. Analogišką nuomonę pareiškė ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, 2014 m. rugpjūčio 14 d. rašte Nr. (17.2)-D8-6107 pažymėdama, jog *Aplinkos ministerija, kaip institucija atsakinga už visų atliekų reglamentavimą ir administravimą, nustatytų reikalavimų ir užduočių įgyvendinimo kontrolę, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų veiklos atliekų tvarkymo srityje koordinavimą ir papildomų finansavimo šaltinių paiešką, laikosi griežtos pozicijos, ir nuomonės šiuo klausimu – tinkamas komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimas, taip pat ir įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymas (kaip viena iš svarbiausių priemonių siekiant teigiamų pokyčių komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tobulinime), Lietuvoje **privalo būti keičiami nedelsiant taip, kad atitiktų teisės aktų reikalavimus.***

Atsižvelgdama į pateiktus argumentus bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 2 straipsnio 1 dalimi, 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

s i ū l a u :

nedelsiant svarstyti Raseinių rajono savivaldybės tarybos 2012 m. sausio 30 d. sprendimo Nr. (1.1)TS-27 „Dėl Raseinių rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Raseinių rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatų bei 2013 m. sausio 17 d. sprendimu Nr. (1.1)TS-8 „Dėl vietinės rinkliavos dydžių už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą patvirtinimo“ patvirtinto vietinės rinkliavos dydžio už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą pakeitimo klausimą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio reikalavimus bei Rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas artimiausiame Raseinių rajono savivaldybės tarybos posėdyje (bet ne vėliau kaip per 1 mėnesį) ir apie priimtą sprendimą dėl šio teikimo Vyriausybės atstovui Kauno apskrityje turi būti pranešta per 10 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.

Primenu, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 9 dalimi visais atvejais apie savivaldybės administravimo subjektui pateiktą teikimą ar reikalavimą Vyriausybės atstovas praneša merui (savivaldybės vadovui). Meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šia informacija supažindinti Raseinių rajono savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovė Kauno apskrityje

Inesa Klimaitė-Mašalienė